

Warszawa, dnia 4 grudnia 2020 r.

Poz. 1117

**OBWIESZCZENIE
MINISTRA CYFRYZACJI¹⁾**

z dnia 16 listopada 2020 r.

w sprawie włączenia kwalifikacji rynkowej „Projektowanie i prowadzenie badań dostępności informacji elektronicznej z udziałem użytkowników-testerów z indywidualnymi potrzebami” do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji

Na podstawie art. 25 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 226) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia informacje o włączeniu kwalifikacji rynkowej „Projektowanie i prowadzenie badań dostępności informacji elektronicznej z udziałem użytkowników-testerów z indywidualnymi potrzebami” do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

Minister Cyfryzacji: *wz. M. Zagórski*

¹⁾ Minister Cyfryzacji kieruje działem administracji rządowej – informatyzacja, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 października 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Cyfryzacji (Dz. U. poz. 1716).

Załącznik do obwieszczenia Ministra Cyfryzacji
z dnia 16 listopada 2020 r. (poz. 1117)

INFORMACJE O WŁĄCZENIU KWALIFIKACJI RYNKOWEJ „PROJEKTOWANIE I PROWADZENIE BADAŃ DOSTĘPNOŚCI INFORMACJI ELEKTRONICZNEJ
Z UDZIAŁEM UŻYTKOWNIKÓW-TESTERÓW Z INDYWIDUALNYMI POTRZEBAMI” DO ZINTEGROWANEGO SYSTEMU KWALIFIKACJI

1. Nazwa kwalifikacji rynkowej

Projektowanie i prowadzenie badań dostępności informacji elektronicznej z udziałem użytkowników-testerów z indywidualnymi potrzebami

2. Nazwa dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji rynkowej

Certyfikat

3. Okres ważności dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji rynkowej

Okres ważności dokumentu: 5 lat. W sytuacji przedłużania ważności certyfikatu stosuje się metodę analizy dowodów i deklaracji oraz wywiadu swobodnego (rozmowy z komisją). Przedłużenie ważności certyfikatu wymaga przedstawienia dowodów na samodzielne zaprojektowanie i przeprowadzenie 10 badań AUX dostępności informacji elektronicznej z użytkownikami w ciągu 5 lat od czasu uzyskania certyfikatu. Przeprowadzana jest również rozmowa z komisją walidacyjną dotycząca przedstawionych dowodów.

4. Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji przypisany do kwalifikacji rynkowej

4 poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji

5. Efekty uczenia się wymagane dla kwalifikacji rynkowej

Syntetyczna charakterystyka efektów uczenia się.

Osoba posiadająca kwalifikację odpowiada za przygotowanie oraz przeprowadzenie badania elementów takich jak: strony internetowe, aplikacje mobilne czy dokumenty elektroniczne, zgodnie z AUX – Accessibility & User experience, z udziałem użytkowników-testerów z indywidualnymi potrzebami. Posługuje się wiedzą dotyczącą regulacji prawnych w obszarze dostępności cyfrowej, standardu WCAG, prawa pracy wobec osób z niepełnosprawnościami.

Organizuje, czyli planuje, analizuje, przygotowuje, zleca i podejmuje decyzje związane z zakresem badania, użyciem technologii asystujących itp., koordynuje pracę zespołu, wskazuje kompetencje użytkowników-testerów z indywidualnymi potrzebami właściwe do wykonania zadania, asystuje użytkownikom-testerom podczas badania oraz sporządza raport z badania.

Zestaw 1. Posługiwanie się wiedzą w zakresie regulacji prawnych w obszarze dostępności informacji elektronicznej oraz prawa pracy osób z niepełnosprawnościami	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
01. Posługuje się wiedzą z zakresu dostępności informacji elektronicznej zgodnie z WCAG	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje potrzeby użytkowników informacji elektronicznej w zakresie dostępności (m.in. osób z niepełnosprawnością fizyczną, wzroku, słuchu, intelektualną, osób starszych), - wymienia i definiuje różne formy dostępności treści (m.in. audiodeskrypcja, język migowy, napisy, audionapisy, audiowstep), omawia kryteria sukcesu w odniesieniu do stron internetowych, dokumentów elektronicznych i aplikacji mobilnych, - wymienia i definiuje podstawowe pojęcia z zakresu włączenia cyfrowego i dostępności informacji elektronicznej.
02. Wymienia wybrane przepisy prawa w zakresie dostępności	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje obowiązujący w Polsce standard dostępności cyfrowej oraz omawia zawarte w nich wymagania, - wskazuje obowiązujące w Polsce przepisy i akty prawne regulujące kwestie dostępności informacji elektronicznej oraz omawia zawarte w nich wymagania, - wymienia międzynarodowe przepisy i akty prawne regulujące kwestie dostępności cyfrowej, - wskazuje międzynarodowe przepisy i akty prawne związane z dostępnością w Polsce.
03. Omawia wybrane przepisy dotyczące warunków pracy i zatrudniania osób z niepełnosprawnościami	<ul style="list-style-type: none"> - omawia zapisy ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, - omawia zapisy Kodeksu pracy odnoszące się do warunków zatrudniania osób z niepełnosprawnościami, - omawia warunki czasu pracy osób z niepełnosprawnościami.
Zestaw 2. Projektowanie zadań dla użytkowników-testerów	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
01. Analizuje otrzymane zlecenie	<ul style="list-style-type: none"> - określa wymagania i oczekiwania zleceńodawcy na podstawie treści zlecenia, - formuluje cele badania, - proponuje metody wykonania zleconego zadania.
02. Określa zakres badania	<ul style="list-style-type: none"> - określa zakres badania w odniesieniu do treści badanego elementu, - określa czas trwania badania z uwzględnieniem warunków czasu pracy osób z niepełnosprawnościami, - określa wymagania techniczne umożliwiające przeprowadzenie badania, - określa rodzaje oraz wersje środowisk systemowych do wykorzystania w badaniu, - określa liczbę użytkowników-testerów niezbędną do przeprowadzenia badania, - określa miejsce przeprowadzania badania – zdalnie, stacjonarnie.

<p>03. Określa zapotrzebowanie na urządzenia i oprogramowanie dla testerów</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia technologie asystujące wykorzystywane przez osoby z niepełnosprawnościami do zapoznawania się z informacją elektroniczną, - wymienia natywne technologie asystujące występujące na najpopularniejszych platformach systemowych, - określa rodzaj i zakres wykorzystywania technologii asystujących w badaniu.
<p>04. Przygotowuje narzędzia do badania</p>	<ul style="list-style-type: none"> - przygotowuje scenariusz badania, - przygotowuje zadania do wykonania przez użytkowników-testerów.

<p>Zestaw 3. Dobieranie użytkowników-testerów z określonymi potrzebami pod kątem celu badania</p>	
<p>Poszczególne efekty uczenia się</p>	<p>Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia</p>
<p>01. Określa zapotrzebowanie na użytkowników-testerów</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje instytucje mogące pomóc w rekrutacji użytkowników-testerów (np. Polski Związek Głuchych, Polski Związek Niewidomych, fundacje, organizacje, zrzeszenia), - określa warunki miejsca badania (m.in. architektoniczne, logistyczne, związane z porozumiewaniem się) z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb użytkowników-testerów.
<p>02. Określa kompetencje użytkowników-testerów niezbędne do przeprowadzenia badania</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dobiera użytkowników-testerów z rodzajem niepełnosprawności umożliwiającym przeprowadzenie badania, - określa zakres i poziom umiejętności cyfrowych użytkowników-testerów, - weryfikuje zakres i poziom umiejętności cyfrowych użytkowników-testerów, - szacuje liczbę zadań dla użytkowników-testerów z uwzględnieniem ich indywidualnych potrzeb oraz fizycznych możliwości użytkowników-testerów.

<p>Zestaw 4. Przeprowadzanie badania z użytkownikami-testerami</p>	
<p>Poszczególne efekty uczenia się</p>	<p>Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia</p>
<p>01. Koordynuje prace zespołu użytkowników-testerów</p>	<ul style="list-style-type: none"> - formuluje wytyczne i wskazówki do badania, - określa efektywne kanały komunikacji z użytkownikami-testerami, - obserwuje użytkowników-testerów w trakcie wykonywania zadań (przy badaniu wykonywanym na miejscu, stacjonarnie), - wspiera użytkowników-testerów w trakcie badania.
<p>02. Przygotowuje formę informacji zwrotnej od użytkowników-testerów</p>	<ul style="list-style-type: none"> - przygotowuje dostępny formularz informacji zwrotnej, - określa format i rodzaj materiałów obrazujących określony problem (m.in. nagrania, zrzuty ekranu).

Zestaw 5. Przygotowanie raportu z badania	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
01. Analizuje informacje zwrotne od użytkowników-testerów	<ul style="list-style-type: none"> - klasyfikuje pod względem istotności problemy w dostępie do informacji, - przygotowuje opis problemów wskazanych przez użytkowników-testerów, - określa z czego wynikają wskazane problemy (braku dostępności, niewystarczającej znajomości technologii asystujących, oprogramowania lub urządzenia), - formuluje wnioski z informacji zwrotnych od użytkowników-testerów.
02. Przygotowuje wyniki z raportów użytkowników-testerów w edytorze tekstowym umożliwiającym formatowanie tekstu	<ul style="list-style-type: none"> - stosuje zestawy stylów, - ustala krój i rozmiar czcionki tekstu, - ustala kolorystykę kluczowych elementów, jak np. wygląd tytułu, nagłówek, tabel itp., - określa kolejność informacji w raporcie.

6. Wymagania dotyczące walidacji i podmiotów przeprowadzających walidację

<p>1. Etap weryfikacji</p> <p>1.1. Metody</p> <p>Do weryfikacji efektów uczenia się stosuje się wyłącznie metody: test teoretyczny, zadanie praktyczne uzupełnione rozmową z komisją, obserwacja w warunkach symulowanych.</p> <p>1.2. Zasoby kadrowe</p> <p>Komisja walidacyjna składa się z minimum 2 członków, którzy spełniają następujące wymagania:</p> <p>Przewodniczący komisji walidacyjnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - posiada minimum pięcioletnie doświadczenie na stanowisku specjalisty ds. dostępności cyfrowej lub równoważnym związanym z prowadzeniem badań nad dostępnością cyfrową z udziałem osób z indywidualnymi potrzebami, - w ciągu trzech ostatnich lat przeprowadził minimum 100 audytów dostępności stron internetowych, w tym co najmniej 50 z udziałem użytkowników-testerów z indywidualnymi potrzebami. <p>Wszyscy członkowie komisji walidacyjnej muszą posiadać udokumentowane doświadczenie (minimum 100 godzin szkoleniowych) w prowadzeniu szkoleń z zakresu dostępności cyfrowej.</p> <p>1.3. Sposób organizacji walidacji oraz warunki organizacyjne i materialne</p> <p>Weryfikacja efektów uczenia się składa się z dwóch części: teoretycznej i praktycznej. Część teoretyczna obejmuje test teoretyczny z zakresu znajomości standardu WCAG i przepisów prawa (zestaw 1). Może być przeprowadzana elektronicznie (np. na platformie internetowej wyposażonej w moduł egzaminacyjny) lub w wersji papierowej. Każda wersja testu teoretycznego musi spełniać standardy dostępności. Warunkiem przystąpienia do części praktycznej jest pozytywna weryfikacja części teoretycznej walidacji. Praktyczna część walidacji polega na wykonaniu zadań zgodnie z poleceniami zawartymi w arkuszu walidacyjnym. Dotyczą one przygotowania zadań dla użytkowników-testerów,</p>

przeprowadzenia badania z użytkownikami-testerami oraz przygotowania raportu z badania. Osoba biorąca udział w walidacji wykazuje się umiejętnością koordynacji pracy zespołu użytkowników-testerów, którzy biorą bezpośredni udział w procesie walidacji (instytucja certyfikująca zapewnia rekrutację i udział użytkowników-testerów) (zestaw 4). Ocenie podlega przebieg i efekt zadań praktycznych. Rozmowa z komisją walidacyjną odbywa się tuż po wykonaniu zadań praktycznych i je uzupełnia. Praktyczną część walidacji przeprowadza się w pomieszczeniu wyposażonym w stanowisko komputerowe z systemem operacyjnym (np. Windows), edytorem tekstowym (np. MS Word) i przeglądarkami internetowymi (np. Firefox i Chrome) oraz z dostępem do połączenia internetowego i słuchawki. Stanowisko zaopatrzone jest również w urządzenie mobilne, typu smartfon lub tablet. W czasie walidacji powinna być możliwość zainstalowania innego oprogramowania lub dodatków do przeglądarek. Pomieszczenie egzaminacyjne powinno być dostępne dla osób niepełnosprawnych, a platforma internetowa spełniać standard WCAG 2.0 na poziomie AA.

2. Etapy identyfikowania i dokumentowania

Nie określa się wymagań dotyczących etapów identyfikowania i dokumentowania efektów uczenia się.

7. Termin dokonywania przeglądu kwalifikacji

Nie rzadziej niż raz na 10 lat.